

40 jaar in vier dimensies

Jaarvergadering Nefyto in bijzondere sfeer

De jaarvergadering van Nefyto op 8 december 2011 stond in het teken van 40 jaar Nefyto. Het thema 'Gewasbescherming in 4D' had betrekking op de vier decennia van Nefyto's bestaan en op de vier dimensies Duurzaamheid, Durf, Dynamiek en Doorzettingsvermogen.

Ditmaal geen jaarrede van de voorzitter, maar wel een openingswoord. Daarin spreekt scheidend voorzitter Meerten Smit een bijzonder welkom uit aan een aantal oud-bestuursleden, die aanwezig zijn op deze speciale jaarvergadering. Vervolgens is het woord aan Nefyto-directeur Maritza van Assen. Zij beschrijft de geschiedenis van Nefyto in vier dimensies, die alle gerelateerd zijn aan gewasbeschermingsmiddelen: ontwikkeling en registratie, distributie, gebruik en Product Stewardship. Een samenvatting van deze presentatie vindt u op pagina 4 van dit Nefyto Bulletin.

Het is een luisterrijke middag, die muzikaal aaneen wordt gesmeed door Firma Weiland Muziektheater en wordt geleid door Toine van Peperstraten, presentator bij Studio Sport.

Duurzaamheid

De eerste van de vier dimensies is Duurzaamheid. Esther de Lange, Europarlementariër voor het CDA, geeft haar visie op deze dimensie. "Duurzaamheid staat hoog op de Europese agenda. Overigens wordt het begrip duurzaamheid te pas en te onpas gebruikt en geeft iedereen er zijn eigen betekenis aan. De klassieke opvatting van duurzaamheid heeft betrekking op ecologische, economische en sociale duurzaamheid. Ik vind dat deze elementen een drie-eenheid vormen en steeds hand in hand moet gaan. Helaas zie ik deze benadering lang niet altijd in het Europees Parlement en de Europese Commissie. In deze gedingen wordt nog steeds veel in hokjes gedacht. Ik vind dat ecologische duurzaamheid zich altijd moet vertalen in economische en sociale duurzaamheid."

Esther de Lange noemt nog een andere 'drieslag', die volgens haar ook belangrijk is. "Dat is de drieslag 'facts good, feels good en looks good'. Neem de gewasbescherming in Nederland. De afgelopen twintig jaar is hierin enorm veel bereikt op het gebied van vermindering van de milieubelasting. Zonder meer 'facts good'. Met 'feels good' zit het ook wel goed. Dat zie je bijvoorbeeld terug in Product Stewardship. Maar dan komt het erop aan om de slag te maken naar 'looks good': dat je inspanningen ook worden gezien door het grote publiek. En dat is een stuk moeilijker."

Esther de Lange heeft er bewon-

dering voor dat Nefyto alweer veertig jaar bestaat. "Dat was niet gelukt als Nefyto niet het vermogen had gehad om zichzelf steeds weer opnieuw uit te vinden."

Durf

Acteur Peter Faber geeft op een uitgesproken manier zijn visie op de dimensie Durf. Een wervend optreden, met daarin verpakt meerdere boodschappen om over na te denken. "Alles begint met durf. Met daaraan gekoppeld het ABC van aandacht, betrokkenheid en creativiteit."

Eén van Peter Faber's credo's is 'try to be an orange' oftewel 'probeer een sinaasappel te zijn'. "Onderscheid je daarmee van de appels en de peren. In feite hoeft je daar niets voor te doen. Alleen je geheugen te gebruiken en daaruit jouw eigen unieke eigenschappen te halen, die nergens anders te koop zijn."

Als jongen van zestien jaar vatte Peter Faber het plan om weg te lopen, na een frustrerende ervaring op school. Maar zijn kapper gaf hem het advies auditie te doen voor Midzomernachtdroom van Shakespeare. Tot Peter Faber's verbazing pakte die auditie goed voor hem uit en bleek het een wending in zijn leven. Inmiddels is hij alweer ruim vijftig jaar acteur.

Dynamiek

De dimensie Dynamiek wordt verwoord door aardbeienteler Jan Robben en tomatenteler Ton Janssen. Jan Robben heeft de Aarbeienacademie opgericht, waarin hij particu-

De vier dimensies vertegenwoordigd door vier sprekers. Duurzaamheid door Esther de Lange (hier op de foto met Lucy Legeland van Firma Weiland Muziektheater). Durf door Peter Faber (hier op de foto met presentator Toine van Peperstraten). Dynamiek door Ton Janssen (links op foto) en Jan Robben. Doorzettingsvermogen door Arnold Vanderlyde.

lieren begeleidt bij het zelf kweken van smakelijke aardbeien. "Zo kunnen zij smakelijke rassen eten, die ze in de supermarkt niet kunnen krijgen en bovendien vers van het land. Ik vind de gebruikelijke tien dagen tussen oogst en consumptie veel te lang." Jan Robben was destijds een voorbeeld voor andere aardbeientelers, door het anders te gaan doen en de Nederlandse aardbei weer aantrekkelijk te maken voor de consument. Iets soortgelijks heeft Ton Janssen gedaan met het

op de markt brengen van smaaktoematen, die hij de merknaam Tasty Tom heeft gegeven.

Beide telers hebben dit gedaan, omdat hun producten destijds kampten met een minder goed imago. "Het anders (milieubewust) gaan telen is de redding geweest van de Nederlandse aardbei", zegt Jan Robben. Communicatie en openheid naar de consument zijn sleutelwoorden, aldus beide telers. "Je moet als teler de mensen vertellen wat je allemaal doet", pleit Ton Janssen. "Bijvoorbeeld over de miljoenen sluipwespen die worden uitgezet ter bestrijding van de witte vlieg. De consument weet dat niet, dus dat moet je vertellen. De Nederlandse agrarische sector heeft 's werelds beste productie en tegelijk doen we het heel slecht in de public relations hierover. Dat moeten we echt anders gaan doen."

Doorzettingsvermogen

Voor de dimensie Doorzettingsvermogen is een Olympische medaillewinnaar uitgenodigd, in de persoon van bokser Arnold Vanderlyde. Het motto van Arnold Vanderlyde is 'fighting for succes', dat tevens de titel is van zijn eerste boek. 'Fighting' heeft voor Arnold Vanderlyde geen agressieve connotatie: "Voor mij is het 'met persoonlijke spirit de lat steeds hoger leggen'. Het is een

onderdeel van mijn mentaliteit geworden."

Een belangrijke boodschap die Arnold Vanderlyde aan het publiek wil meegeven, is 'geniet van het proces'. Waarmee hij wil zeggen: staar je niet blind op het resultaat, maar geniet ook van de weg er naartoe. "En beschouw iedere finishlijn als een nieuw begin."

Arnold Vanderlyde's grote voorbeeld is boksgrootheid Muhammad Ali. "Ik ben nooit geworden wat hij was, maar hij heeft mij wel geïnspireerd."

Voorzittersshamer

In zijn afsluiting huldigt voorzitter Meerten Smit Nefyto-directeur Maritza van Assen voor de manier waarop zij al ruim 25 jaar invulling geeft aan haar functie. Daarna is het moment om de voorzittersshamer over te dragen aan Carlos Nijenhuis, de nieuwe voorzitter van Nefyto.

Tijdens het aansluitend diner worden de aanwezigen tot ieders verrassing getraakteerd op een optreden van de 'Nefyto band', die is samengesteld uit de eigen leiders. De voorbereidingen hiervoor hebben in het diepste geheim plaatsgevonden. De muzikale verrassing pakt zo goed uit, dat er voor het eerst in het veertigjarig bestaan van Nefyto gedanst wordt tijdens de jaarvergadering. ■

Scheidend Nefyto-voorzitter Meerten Smit tijdens zijn openingswoord.

Wisseling dagelijks bestuur Nefyto

Carlos Nijenhuis (links) ontvangt tijdens de jaarvergadering de voorzittershamer uit handen van Meerten Smit.

Carlos Nijenhuis (Certis Europe) volgt op 1 januari 2012 Meerten Smit (BASF Nederland) op als voorzitter van het dagelijks bestuur. Meerten Smit is benoemd voor een nieuwe termijn als lid van het dagelijks bestuur. De andere twee leden van het dagelijks bestuur zijn Jan van de Voort (Bayer CropScience) en Han Rupert (Makhteshim-Agan). ■

Johan Henken met pensioen

Per 1 december 2011 is Johan Henken met pensioen gegaan. Johan Henken (foto op pagina 3) was de laatste drie jaar advocacy manager bij Nefyto-deelnemer Syngenta en is daarvoor jarenlang registratiemanager geweest. Vanuit die functies is hij altijd zeer actief geweest voor Nefyto, onder meer in de Landbouwcommissie, waarvan de laatste zes jaar als voorzitter. Zijn activiteiten in deze commissie betroffen vooral belangenbehartiging richting ministeries en het Ctgb. Johan Henken is na zijn studie aan de Landbouwhogeschool (nu WUR) in Wageningen begonnen bij één van de voorgangers van Syngenta, het toenmalige Ligtermoet Chemie. Later is dat Ciba-Geigy geworden, nog weer later Novartis en ten slotte Syngenta. ■

Wisselingen in het bestuur

Gerrit van Vugt is bij DuPont Crop Protection Products benoemd tot country manager Nederland. Hij volgt in die functie Arie de Jongh op. Gerrit van Vugt behoudt zijn taken als marketing manager. Vanuit zijn functie als country manager is hij tevens lid van het algemeen bestuur van Nefyto. Johan Alebregtse (voorheen managing director van Cerexagri BV) is sinds 1 december 2011 werkzaam als director manufacturing and technology bij AkzoNobel. Bij het ter perse gaan van dit Nefyto Bulletin was nog geen opvolger voor hem bekend. ■

Nieuwe strategie voor Europese gewasbescherming

Tijdens de conferentie 'Hungry for Change', gehouden op 10 november 2011, presenteerde de European Crop Protection Association (ECPA) een nieuwe strategie. Deze heeft als doel meetbare resultaten te realiseren op de volgende gebieden: bescherming van water, verbetering van biodiversiteit, veilig en betaalbaar voedsel en bescherming van de gezondheid. De nieuwe richting weerspiegelt de ambitie van de industrie om bij te dragen aan duurzame oplossingen voor de aantasting van het milieu, klimaatverandering, een groeiende bevolking en een economie in crisis. ECPA onderstreept haar nieuwe strategie door het introduceren van een nieuw logo. De komende periode zal Nefyto nagaan op welke wijze deze nieuwe strategie nationaal wordt vertaald. ■

Scotts en DCM bij Nefyto

Per november 2011 zijn DCM Nederland BV en Scotts Benelux deelnemer van Nefyto. Daarmee komt het totaal aantal Nefyto-deelnemers op vijftien. DCM Nederland brengt gewasbeschermingsmiddelen op de markt voor huis en tuin onder de merknaam Luxan en werkt aan de ontwikkeling van meststoffen in combinatie met onkruidbestrijdingsmiddelen. Nadat in februari 2011 Scotts zijn professionele divisie verkocht aan de ICL Group, werden de tuinverzorgingsproducten voor de particuliere markt ondergebracht bij Scotts Benelux. Scotts Benelux maakt deel uit van The Scotts Miracle-Gro Company, een beursgenoteerde multinational met het hoofdkantoor in de Verenigde Staten en een belangrijke speler op de markt van tuinproducten. ■

Topsectoren en gewasbescherming

De financiering van het landbouwkundig onderzoek in Nederland is momenteel sterk in beweging, mede in relatie tot het Topsectorenbeleid. De overheid streeft daarbij, via zogeheten publiek-private samenwerkingsverbanden, naar een sterke(re) koppeling tussen overheidsfinanciering en financiering door het bedrijfsleven. Omdat diverse Nefyto-deelnemers betrokken zijn bij verschillende onderzoeksprojecten zijn zij geïnteresseerd in de kansen die er liggen.

Concrete activiteiten binnen een publiek-private samenwerking kunnen betrekking hebben op onder meer het Expert Centre Speciality Crops, programma's geïntegreerde gewasbescherming en Product Stewardship. ■

Nefyto bezoekt Brussel

Kennismaking met de Europese politiek

In het kader van de Product Stewardship Gedragscode organiseert Nefyto ieder jaar een dag voor medewerkers van de Nefyto-deelnemers. Ditmaal stond de dag in het teken van de Europese politiek. Er werd een bezoek gebracht aan het Europees Parlement en de Nederlandse permanente vertegenwoordiging in Brussel.

De jaarlijkse medewerkersdag vond plaats op 6 oktober 2011. Eén van de circa veertig deelnemers was Sarah Driessens, regulatory affairs specialist Benelux bij Nefyto-deelnemer Monsanto Europe. "Het was een gevulde en interessante dag", aldus Sarah Driessens. "Het werd me die dag duidelijk dat er in Brussel belangrijke dingen gebeuren op het gebied van regelgeving en beleid. Om die te beïnvloeden, moet je daar zijn waar de Europese politiek zich concentreert."

Bondgenoten zoeken

Het eerste onderdeel van de dag was een bezoek aan de plenaire zaal van het Europees Parlement, waar een bespreking gaande was.

Na het bezoek aan de plenaire zaal volgde een bijeenkomst met CDA-Europarlementariër Esther de Lange. "Zij legde uit hoe het werkt in de Europese politiek", zegt Sarah Driessens. "Een groot verschil met de nationale politiek is dat er geen sprake

logisch 'dichtbij'. In de Europese politiek daarentegen kunnen op bepaalde thema's onverwachte samenwerkingsverbanden ontstaan. Mede daardoor is de Europese politieke besluitvorming een opener proces dan dat van de nationale politiek, dat doorgaans is 'dichtgetimmerd' door een regeerakkoord.

Ieder dossier krijgt zijn eigen rapporteur, die als het ware het dossier leidt. Deze rapporteur schrijft een rapport, waarin het standpunt van het Europees Parlement wordt verwoord. Doordat de rapporteur degene is die als eerste 'de pen vasthoudt', kan zijn invloed op het verdere verloop van de besluitvorming in de regel tamelijk groot zijn.

Transparantie

Sarah Driessens was verrast door de transparantie van de hele gang van zaken. "Alle documenten en alle verslagen van gesprekken staan op internet. Ook zijn alle vergaderingen live via internet te volgen."

door een groot aantal beleidsmedewerkers. In totaal werken er bij het Europees Parlement zo'n 23.000 mensen. Rond die mensen bewegen zich in Brussel zo'n 20.000 lobbyisten.

Lobbyisten

Deze lobbyisten vervullen een cruciale rol. "Het is voor lobbyisten belangrijk om op het juiste moment de gewenste informatie bij een Europarlementariër te krijgen. Doorgaans is dat kort voor een stemming. Ook moet de Europarlementariër ervan overtuigd zijn dat de verstrekte informatie betrouwbaar is", aldus Sarah Driessens.

Tijdens het middagprogramma van de medewerkersdag gaven enkele lobbyisten uitleg over hun werkzaamheden. Stephan Schraff van Bayer CropScience vertelde waarom zijn bedrijf in Brussel vertegenwoordigd is: "Voor de gewasbescherming is de Europese politiek een topprioriteit. De Europese wetgevings-

De circa veertig deelnemers aan de medewerkersdag in Brussel.

is van een coalitie en een oppositie. De voorstellen voor wet- en regelgeving worden gedaan door de Europese Commissie. Daarna ligt het open hoe de politieke partijen hierop reageren, onder meer door het indienen van amendementen."

In dit proces zoeken de Europese politici bij de andere partijen bondgenoten, die hun standpunt omtrent het voorstel delen. Dat kunnen partijen zijn van een compleet andere ideologische stroming. In de nationale politiek zoekt men ook bondgenoten, maar dan doorgaans ideo-

ledere Europarlementariër heeft zijn of haar eigen beleidsmedewerkers. "Deze beleidsmedewerkers spelen een belangrijke rol in de voorbereiding van de besluitvorming", legt Sarah Driessens uit. "Zij verzamelen de informatie die een Europarlementariër nodig heeft om een beslissing te nemen over hoe te stemmen. Dat is informatie uit het dossier en eventueel informatie afkomstig van lobbyisten." De 27 lidstaten worden vertegenwoordigd door 735 Europarlementariërs. Deze worden ondersteund

macht concentreert zich in Brussel. Het is belangrijk hier steeds aanwezig te zijn en in voortdurend contact te zijn met stakeholders. Ook vindt Bayer CropScience het belangrijk om binnen de eigen organisatie goed te verspreiden wat er in Brussel gebeurt."

Frits Thissen (LNV Raad) legde uit welke bijzondere functie de Nederlandse ambassade in Brussel vervult. Door dicht bij het Europees Parlement te zitten, kan de ambassade netwerken uitbreiden, thema's signaleren en belangengroepen adviseren die zich rond het Europees Parlement en de Europese commissie bewegen.

Luc Groot is 'de ogen en oren' van LTO Nederland in Brussel. Behalve met Europese politici heeft hij contact met lobbyisten van andere organisaties, zoals NGO's, waterschappen, individuele bedrijven enzovoorts. Aan de hand van enkele cijfers illustreerde hij het belang van de agrarische sector in Europa. De Europese begroting is in totaal 116 miljard, waarvan 40 miljard voor de land- en tuinbouw. "Daarnaast heeft veel Europese wet- en regelgeving rechtstreeks effect op het boerenref." ■

De plenaire zaal van het Europees Parlement in Brussel.

Etiketten van WGGGA naar WG

Eenduidiger, beter naleefbaar en beter handhaafbaar

De komende drie jaar worden de etiketten van gewasbeschermingsmiddelen aangepast. Het huidige WGGGA (wettelijk gebruiksvoorschrift - gebruiksaanwijzing) wordt omgezet naar een WG (wettelijk gebruiksvoorschrift), met daarnaast aanbevelingen van de fabrikant. Dit is de tweede aflevering in een korte serie over etiketten.

“Zoals de etiketten nu zijn opgesteld, kan er ruimte zijn voor verschillende interpretaties. Dat gebrek aan eenduidigheid komt niet ten goede aan de naleefbaarheid en de handhaafbaarheid van het etiket, wat ook weer problemen oplevert voor de controlerende instanties”, zegt Johan Henken, advocacy manager bij Syngenta.

We praten met Miriam Visser, Johan Henken en Willem Merkens over de omzetting van het WGGGA naar het WG, zoals de operatie heet. Miriam Visser is wetenschappelijk beoordelaar werkzaamheid bij het Ctgb en projectleider ‘WGGGA naar WG’. Willem Merkens is manager registration en advocacy bij Bayer CropScience.

“Het is een grootscheepse operatie, die gefaseerd wordt uitgevoerd in een periode van drie jaar”, zegt Miriam Visser. “Het initiatief hiervoor komt van het toenmalige ministerie van LNV. Enkele jaren geleden heeft het ministerie hierover een rapport opgesteld. In 2010 is alles in gang gezet. De uitvoering van de operatie ligt bij het Ctgb en de industrie. Ook de coördinatoren effectief middelenpakket (CEMP's) zijn betrokken bij het project.”

Willem Merkens vult aan: “Het is een initiatief van het ministerie, waar de industrie volledig achter staat, want wij willen een goed functionerend systeem dat duidelijk is voor iedereen.”

Johan Henken deelt deze visie: “Als industrie zijn wij een belangrijke leverancier van informatie aan de eindgebruiker. Het was voor ons geen moeilijke keuze om in dit project te stappen. Uiteraard hebben we met het Ctgb wel gediscussieerd over de invulling ervan. Maar er waren heldere uitgangspunten geformuleerd, wat het gemakkelijker maakt om bepaalde beslissingen te nemen.”

WG en GA

De huidige etiketten kennen een zogeheten WGGGA-opzet. Daarbij staat WG voor wettelijk gebruiksvoor-

schrift en GA voor gebruiksaanwijzing. Het WG wordt opgesteld door het Ctgb en komt letterlijk en onverkort op het etiket. In dit WG wordt aangegeven op welke gewassen het middel mag worden toegepast en wat de restricties zijn. Alle andere aanwijzingen staan in de GA, zoals dosering, moment van toepassing, interval, aantal toepassingen per seizoen en veiligheidstermijn (laatste toepassing voor de oogst).

Een probleem is dat niet ieder etiket volledig is in de hiervoor genoemde zaken. Miriam Visser illustreert: “Bijvoorbeeld over het aantal toepassingen per seizoen. Het kan zijn dat het Ctgb bij de toelatingsbeoordeling is uitgegaan van maximaal twee toepassingen per seizoen. Maar dat dit niet op het etiket staat vermeld, want het aantal toepassingen is niet een onderdeel van het WG. Een teler zou dan kunnen interpreteren dat hij het middel vaker mag toepassen. Dat zou schadelijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Bovendien is het moeilijk handhaafbaar voor de controlerende instanties en krijg je discussies.”

Wat is de oorzaak van deze discrepantie? “Dat is historisch zo gegroeid”, legt Willem Merkens uit. “De GAP (Good Agricultural Prac-

tice) is in de loop der jaren steeds scherper geworden ten aanzien van dosering, moment van toepassing, interval enzovoorts. Ook de Europese wetgeving is steeds scherper geworden. De etiketten zijn daar niet volledig in meegegaan. Daarin moet nu een inhaalslag worden gemaakt.”

Aanbevelingen fabrikant

Op de nieuwe etiketten komt een uitgebreid WG, met daarin standaard de genoemde informatie die nu veelal in de GA staat. De industrie levert de informatie voor het WG aan het Ctgb, dat vervolgens deze informatie toetst. Dat levert een WG op die ‘op de komma nauwkeurig’ moet worden opgenomen op het etiket.

Naast het WG kan een toelatinghouder op het etiket aanbevelingen toevoegen. “Deze aanbevelingen mogen niet in strijd zijn met het WG”, merkt Miriam Visser op. Een aanbeveling kan bijvoorbeeld over fytotoxiciteit voor bepaalde rassen gaan. “Wanneer een middel in de praktijk wordt toegepast, kan blijken dat het middel toch fytotoxisch is voor bepaalde rassen. Bij de beoordeling van het middel door het Ctgb wordt altijd een aantal gewassen beoor-

Op de nieuwe etiketten komt een uitgebreider wettelijk gebruiksvoorschrift (WG).

deeld op fytotoxiciteit, maar beoordeling van alle gewassen en rassen is natuurlijk niet mogelijk.”

Aanbevelingen worden niet gecontroleerd door het Ctgb en komen ook niet op de website van het Ctgb te staan, want deze aanbevelingen vallen buiten de wettelijke toetsing.

Op de website van het Ctgb staat een uitgebreide handleiding voor de omzetting van WGGGA naar WG. Aan de hand hiervan kunnen de toelatinghouders tot een voorstel voor het WG komen, dat dan ter toetsing bij het Ctgb wordt aangeboden.

Drie jaar

“Voor het traject van de omzetting van WGGGA naar WG is drie jaar uitgetrokken”, legt Miriam Visser uit. “In het eerste jaar worden herbiciden gedaan, in het tweede jaar de insecticiden en de groeiregulatoren, in het derde jaar de fungiciden.”

Uit concurrentieoverwegingen en om duidelijkheid te creëren voor de markt, gaan steeds alle middelen binnen een groep tegelijk over op het nieuwe etiket. Zodat niet een deel van bijvoorbeeld de uitgelever-

de herbiciden nog het oude etiket heeft en een deel het nieuwe etiket. Het kan namelijk zijn dat het nieuwe etiket minder mogelijkheden biedt voor bijvoorbeeld het aantal herhalingen.

Om die simultane overstap te realiseren, is een constructie bedacht. De komende maanden leveren de toelatinghouders hun etiketteksten in de nieuwe opzet aan bij het Ctgb ter beoordeling. In de zomer van 2012 neemt het Ctgb de besluiten over alle etiketten van de herbiciden tegelijk. In januari 2013 moeten de nieuwe etiketten worden geïntroduceerd. Voor de insecticiden en de fungiciden geldt hetzelfde traject, maar dan steeds een jaar later. Zie ook kader ‘Wanneer nieuwe etiketten’.

Meer informatie over het project WGGGA naar WG vindt u op de website van het Ctgb: www.ctgb.nl. Onder het menukopje Procedures en toetsingskader vindt u een link naar ‘WGGGA omzetten naar WG’. Via deze link komt u onder meer ook bij de handleiding.

Wanneer nieuwe etiketten?

In januari 2013 komen de nieuwe etiketten voor de herbiciden. In januari 2014 zijn de insecticiden en de groeiregulatoren aan de beurt. En in januari 2015 moeten de fungiciden van nieuwe etiketten zijn voorzien. Verder is afgesproken dat er een aflevertermijn is van zes maanden (van de middelen met het oude etiket), gevolgd door een opgebruikstermijn van twaalf maanden. Dit is conform de Europese verordening 1107/2009. Deze aflever- en opgebruikstermijn van in totaal anderhalf jaar dekt twee teeltseizoenen. Dat heeft als voordeel dat er tijd is om bepaalde knelpunten te ontdekken, bijvoorbeeld in het maximaal aantal toepassingen, en daar oplossingen voor te vinden.

Johan Henken (Syngenta): “Zoals de etiketten nu zijn opgesteld, kan er ruimte zijn voor verschillende interpretaties.”

Miriam Visser (Ctgb): “Het is een grootscheepse operatie, die gefaseerd wordt uitgevoerd in een periode van drie jaar.”

Willem Merkens (Bayer CropScience): “Het is een initiatief van het ministerie, waar de industrie volledig achter staat.”

40 jaar in vogelvlucht

Nefyto viert dit jaar haar 40-jarig bestaan. Zo stond onder meer de jaarvergadering in het teken van dit jubileum. Gedurende de vier decennia van haar bestaan hebben Nefyto en de omgeving waarin zij opereert een ontwikkeling doorgemaakt, die te bekijken is vanuit vier dimensies.

De Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie, kortweg Nefyto, werd opgericht op 2 juni 1971 in Slot Zeist. Nefyto is ontstaan uit de verenigingen Venefab en Venip. Venefab was de vereniging van Nederlandse fabrikanten, Venip van de Nederlandse importeurs. Oorspronkelijk kende Nederland alleen fabrikanten van gewasbeschermingsmiddelen. In de jaren zestig werden importeurs steeds actiever op de Nederlandse markt. Gaandeweg ontdekten de beide groepen dat er meer was dat hen onderling bond dan hen verdeelde. Zeker toen eind jaren zestig de maatschappelijke en politieke belangstelling voor het milieu opkwam. Door de oprichting van Nefyto konden fabrikanten en importeurs hun gezamenlijk belang behartigen. Overigens zijn Venefab en Venip na de oprichting van Nefyto wel blijven bestaan, maar in de jaren tachtig opgeheven. Inmiddels zijn alle bedrijven die actief zijn op de Nederlandse markt onderdeel van een internationaal concern.

De geschiedenis van Nefyto is te beschrijven vanuit vier dimensies, die alle gerelateerd zijn aan gewasbeschermingsmiddelen: ontwikkeling en registratie, distributie, gebruik en Product Stewardship.

Ontwikkeling en registratie

Op het gebied van ontwikkeling en registratie is in vier decennia veel gebeurd. De toelating van middelen was oorspronkelijk een volledig

nationale aangelegenheid, maar is nu sterk Europees geharmoniseerd. Werkzame stoffen worden nu Europees beoordeeld en met Verordening 1107/2009 heeft de zonale toelatingsprocedure zijn intrede gedaan.

Aanvankelijk was de toelatingsbeoordeling opgedragen aan de commissie toelating bestrijdingsmiddelen, bestaande uit ambtenaren van meerdere ministeries. In de loop der jaren werd de toelatingsbeoordeling steeds verfijnder en complexer. Werd eerst alleen getoetst op werkzaamheid, later kwam daar ook veiligheid voor mens, dier en milieu bij. Zo wordt bijvoorbeeld sinds 1975 getoetst op milieueigenschappen. Mede door die toenemende complexiteit ontstond de behoefte aan een gespecialiseerde toelatingsinstantie. Zo ontstond in de jaren negentig het CTB, nu Ctgb.

Distributie

Dan de tweede dimensie: distributie. Vroeger was er een scherpe scheiding tussen de coöperaties en de particuliere handel. Inmiddels zijn de beide groepen verenigd in brancheorganisatie Agrodiss en is het verschil veel kleiner.

In oprichtingsjaar 1971 waren er veel handelsbedrijven die gewasbeschermingsmiddelen verkochten, met daaraan gekoppeld een groot aantal depots. Ieder dorpje had wel zo'n depot. In de jaren daarna zijn de regels voor opslag van chemische middelen veel strenger geworden,

ken op een steeds hoger plan zijn komen te staan. De glastuinbouw is daar een sprekend voorbeeld van. Tegelijk zijn de eindgebruikers kritischer geworden en willen zij goed voorgelicht worden. De advisering is daarbij geëvolueerd van aanbodgericht naar vraaggericht. Eén van de oorzaken hiervan zijn de steeds strengere eisen vanuit de retail, met name op het gebied van residuen. Daardoor wordt het steeds complexer voor telers.

Deze ontwikkelingen hebben er ook toe geleid dat de industrie specialisten heeft gekregen voor bepaalde teelten, zoals fruit en bloembollen. Ook zijn de schakels in de gewasbeschermingsketen steeds dichter op elkaar gaan zitten. Moderne communicatiemiddelen dragen daaraan bij.

Gebruik

Dan de derde dimensie: het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

richtlijn 91/414. Gewasbescherming is een onderdeel van geïntegreerde teelt geworden. Ook wordt chemische gewasbescherming soms gecombineerd met biologische gewasbescherming.

Product Stewardship

Tot slot de vierde dimensie: Product Stewardship. In de jaren negentig is Nefyto steeds actiever gaan communiceren. In 1995 verscheen het eerste Nefyto Bulletin, dat sindsdien vier keer per jaar verschijnt. In 1997 introduceerde Nefyto haar Product Stewardship Intentieverklaring, die in 2007 werd omgezet naar de Product Stewardship Gedragscode. Product Stewardship hield onder meer in dat Nefyto-deelnemers alleen nog maar leveren aan de geregistreerde handel. Daarnaast heeft Product Stewardship een cultuurverandering teweeggebracht binnen Nefyto en haar deelnemers. Nefyto is minder defensief geworden, er is meer

Deelnemers nu

Met name door overnames en fusies ziet de deelnemerslijst van Nefyto anno 2011 er heel anders uit dan die van oprichtingsjaar 1971. De 15 deelnemende bedrijven in december 2011:

Agrichem
BASF Nederland
Bayer CropScience
Belchim Crop Protection
Cerexagri
Certis Europe
DCM Nederland
Dow AgroSciences
DuPont de Nemours Nederland
Everris International
Makhteshim Agan Holland
Monsanto Europe
Nufarm
Scotts
Syngenta Crop Protection

NEFYTO

Deelnemers toen

Dit waren de 18 deelnemende bedrijven in 1971:

AAgrunol
Nat. Agrarische Ind. en Handelsmij.
Agrarische Unie
Algra
Aseptafabriek
Bayer-Agrochemie
Color Chemie
Hoechst-Holland
I.C.I. (Holland)
Ligtermoet Chemie
Luxan
Orgachemia
Philips-Duphar Nederland
Shell Nederland Chemie
Unitas Service
Verdugt's Ind. en Handelsovername
Fabriek van Chem. Producten
Vondelingenplaat
Ver. Kunstmesthandel. 'Vulkaan'

onder meer naar aanleiding van een brand bij Sandoz in Basel. Dat vergde investeringen en dat heeft geleid tot concentratie en schaalvergroting in de gewasbeschermingshandel.

De distributie heeft zich steeds verder geprofessionaliseerd. Zo werd een eigen certificeringssysteem (CDG) geïntroduceerd. Ook is het belang van de distributie als adviseur sterk gegroeid. Dat komt onder meer doordat de teelttechnie-

De afgelopen decennia is gewasbescherming steeds meer precisiewerk geworden, met steeds strengere regels, die van telers veel kennis vereist. Telers zijn er zich ook meer bewust van geworden dat hun bedrijfsvoering effect kan hebben op gezondheid en milieu. Ook heeft de sector nu een veel smaller middelenpakket tot zijn beschikking dan pakweg twintig jaar geleden, met name als gevolg van de sanering die plaatsvond in het kader Europese

zelfwaardering gekomen en Product Stewardship is een kapstok gebleken voor communicatie met de stakeholders. Door Product Stewardship te introduceren heeft Nefyto zich kwetsbaar opgesteld. Deze uitgestoken hand is door andere partijen aangenomen en het heeft Nefyto geholpen om kritisch naar zichzelf te kijken. In het kader van het convenant duurzame gewasbescherming rapporteert Nefyto over de inspanningen van haar deelne-

mers op het gebied van Product Stewardship. Aanvankelijk in de vorm van een tweemaandelijkse publicatie in print, sinds enkele jaren via een continue rapportage op de website.

Toekomst

Het toelatingsbeleid en de uitvoering daarvan worden steeds meer een Europese aangelegenheid. Ook het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt steeds meer door Europese regels bepaald. De Europese richtlijn voor duurzaam gebruik bepaalt de kaders van een nationaal actieplan.

Omdat Europa belangrijker wordt, levert Nefyto binnen ECPA een actieve bijdrage en werkt zij samen met de andere associaties binnen de toelatingszone en de rest van Europa. Deze activiteiten zullen steeds primair in het belang staan van gewasbescherming in Nederland. ■

COLOFON

NEFYTO BULLETIN 4 | DECEMBER 2011 | JAARGANG 17 Nefyto Bulletin is een uitgave van Nefyto (Nederlandse Stichting voor Fytofarmacie), belangenorganisatie voor de Nederlandse agrochemische industrie. Het bulletin wordt kosteloos toegezonden aan personen en organisaties die op enigerlei wijze betrokken zijn bij gewasbescherming in Nederland. Nefyto Bulletin verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1800.

REDACTIE Nefyto, Hogeweg 16 | Postbus 80523, 2508 GM Den Haag | t (070) 750 31 00 | f (070) 354 46 31 | nefyto@nefyto.nl | www.nefyto.nl TEKST EN REALISATIE FredMeijer.nl Communicatie, Doetinchem

ONTWERP EN LAY-OUT Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen FOTOGRAFIE Fred Meijer DRUK JP Offset, Duiven

VERSPREIDING Controlled circulation / ISSN 1382-3833